

*Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-013
назди Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес
ва сиёсати Тоҷикистон
(735700, ш. Хучанд, мкр. 17, бинои 1)*

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Бобоев Фарухзод Маҳкамович дар мавзуи «Вусъатдиҳии иқтидори андоз дар низоми омилҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа (дар асоси маводҳои вилояти Суғд)», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.4 - Иқтисодиёти ҳудудӣ пешниҳод шудааст

Дар шароити муосири рушди иқтисодиёти миллӣ ва минтақавӣ масъалаи таҳкими заминаҳои молиявии рушди ҳудудҳо, афзоиши даромадҳои буҷетӣ ва истифодаи самараноки захираҳои дохилии минтақаҳо аҳамияти хосса пайдо менамояд. Дар ин раванд иқтидори андозӣ ҳамчун яке аз унсурҳои муҳими иқтидори молиявии минтақа ва омили таъмини устувории иҷтимоию иқтисодӣ баромад менамояд. Аз ин нуқтаи назар, интихоби мавзуи диссертатсияи Бобоев Фарухзод Маҳкамович «Вусъатдиҳии иқтидори андоз дар низоми омилҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа (дар асоси маводҳои вилояти Суғд)» мубрам ва аз ҷиҳати назариявӣ амалӣ муҳим арзёбӣ мегардад.

Муаллиф масъалаи мазкурро дар робита бо хусусиятҳои иқтисодию иҷтимоии вилояти Суғд мавриди таҳқиқ қарор дода, ба муайян намудани имкониятҳои вусъатдиҳии иқтидори андоз, арзёбии сатҳи истифодаи он, таҳлили омилҳои таъсиррасон, гурӯҳбандии шахру ноҳияҳо, тақмили маъмурикунонии андоз ва пешгӯии иқтидори андозии минтақа диққати ҷиддӣ додааст. Мазмуни автореферат нишон медиҳад, ки таҳқиқот дорои сохтори мантиқӣ буда, масъалаҳои назариявӣ ва амалиро дар алоқамандии байниҳамдигарӣ фаро мегирад.

Довталаб кӯшиш намудааст масъалаи мавриди таҳқиқро на танҳо аз нуқтаи назари назариявӣ, балки бо истифода аз маълумоти омӯрӣ ва

таҳлилҳои иқтисодӣ асоснок намояд. Дар қисми назариявии таҳқиқот мафҳуми «иқтидори андозии минтақа» мавриди таҳлил қарор гирифта, нуқтаи назари олимони ватанӣ ва хориҷӣ муқоиса гардидааст. Ҷолиби диққат аст, ки муаллиф кӯшиш намудааст мавқеи худро нисбат ба таърифи мазкур пешниҳод намояд ва иқтидори андозиро ҳамчун маҷмуи имкониятҳои андозӣ дар доираи муносибатҳои воқеии иқтисодии минтақа шарҳ диҳад. Ҳамзамон, усулҳои гуногуни арзёбии иқтидори андозӣ, аз ҷумла усули МММ, усули ислоҳи коэффитсиентӣ ва усули регрессионӣ мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд.

Таваҷҷуҳи махсуси муаллиф ба масъалаи фарқияти иқтидори андозии шаҳру ноҳияҳои вилояти Суғд қобили дастгирӣ мебошад. Гурӯҳбандии ҳудудҳои маъмурӣ аз рӯи сатҳи рушди иқтидори андозӣ имкон медиҳад, ки хусусиятҳои фарқкунандаи иқтисодии онҳо ба назар гирифта шуда, тадбирҳои мақсадноки идоракунӣ пешниҳод карда шаванд. Муаллиф се сатҳи рушди иқтидори андозиро муайян намуда, шаҳру ноҳияҳоро вобаста ба дараҷаи истифодаи имкониятҳои андозӣ гурӯҳбандӣ кардааст.

Бо вучуди баҳои мусбат ба натиҷаҳои таҳқиқот, аз нуқтаи назари такмили минбаъдаи кори илмӣ ба автореферат чунин эродҳои хусусияти тавсиявӣ пешниҳод кардан мумкин аст:

1. Дар баъзе мавридҳо байни мафҳумҳои «иқтидори андоз», «воридоти воқеии андоз» ва «иқтидори истифодашудаи андоз» фарқияти методологӣ метавонист боз ҳам возеҳтар баён карда шавад. Тавсия дода мешавад, ки ҳангоми таҳияи нусхаи ниҳоии диссертатсия робитаи мантиқӣ ва формулаҳои ҳисобкунии ин нишондиҳандаҳо бо таърифи муаллифии иқтидори андозӣ боз ҳам мушаххастар нишон дода шаванд.

2. Пешгӯии иқтидори андозии вилояти Суғд барои солҳои 2026–2030 дар асоси қаторҳои динамикӣ ва регрессияи хаттӣ гузаронида шудааст. Бо назардошти таъсири як қатор омилҳои дохилӣ ва беруна ба иқтидори андозӣ, истифодаи минбаъдаи моделҳои бисёромила метавонад барои баланд бардоштани эътимоднокии пешгӯӣ имкониятҳои бештар фароҳам оварад.

Боиси таъкид аст, ки эродҳои қайдгардида, ба сифати кори таҳқиқотӣ таъсир намерасонад, мазмун ва моҳияти авторефератро тағйир надода, хислати тавсиявӣ дорад.

Умуман, сохтори автореферати диссертатсияи тақризшаванда дар мавзуи «Вусъатдиҳии иқтисодии андоз дар низоми омилҳои рушди иҷтимоию иқтисодии минтақа (дар асоси маводҳои вилояти Суғд)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.4. – Иқтисодиёти ҳудудӣ, ба талаботҳои ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат мекунад ва муаллифи он Бобоев Фарухзод Маҳкамович сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 5.2.4. – Иқтисодиёти ҳудудӣ мебошад.

Тақриздиханда:

мудир кафедраи назарияи иқтисодии

МДТ “ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров”,

д.и.и., профессор

Алиджанов Д.А.

Имзои мудир кафедраи назарияи иқтисодӣ

д.и.и., профессор Алиджанов Д.А.-ро тасдиқ менамоям.

Сардори Раёсати кадрҳо ва

корҳои махсуси МДТ

“ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров”

Сайдуллозода З.С.

735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Хучанд

гузаргоҳи Мавлонбеков 1

Тел: (83422) 6 52 73; 6 47 39; (+992) 92 845 00 54

Факс: (83422) 6 75 18;

E-mail: alijonov_jamshed@mail.ru

«28» 08 2026с.